

DR. URBANCSEK JÁNOS (1919-2006)

A Mezőgyán községhez tartozó Nagygyanté-pusztán 1919. október 23-án született szerény, egyszerű családban, de e földhöz családi hagyományként élete végéig szigorúan ragaszkodott.

Tanulmányát szülőföldjén kezdte osztatlan népiskolában, majd a sarkadi Állami Polgári Iskolában folytatta és 1938-ban Nyíregyházán megszerezte a tanítói oklevelet. Ezután a Sarkadkeresztúrhoz tartozó Varsányhely uradalom osztatlan népiskolában egy évig tanított. Előbb a szegedi Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolán természetrajz, földrajz és földtan szakon, majd a másik tanári oklevelet a Szegedi Tudományegyetem Tanárképző Apponyi Kollégiumában szerezte meg. A második világháború után 1947-ben lehetőség nyílt a doktori diploma megszerzésére a kiváló *Horusitzky Ferenc* professzornál földrajz, ásványtan és földtan tárgyból. Disszertációjának témája az 1944 nyarán kutatott szilágysági Meszes-hegység északi előterének földtani felépítése.

1946-tól 1950-ig tanítóképző intézeti tanár Szarvason, 1951-53-ig a Magyar Állami Földtani Intézetben (MÁFI) térképező geológus. Az ipari geológus szolgálat megszervezésekor 1954-ben Hódmezővásárhelyre került a Ceglédi Mélyfúró Vállalat üzeméhez, majd 1956-tól 1958-ig a vállalat főgeológusának nevezték ki. A Vízkutató és Fúró Vállalat (VIKUV) megalakulásától (1958-tól) ismét a vállalat főgeológusa és akkor már az egész ország felszín alatti vízfeltárásának, dokumentálásának irányítását végezte előbb a MÁFI-val, később a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézettel (VITUKI-val) részben megosztva a vízföldtani szakvéleményezést. Elindította az ország vízfeltáró kútjainak térképezését, amelyről folyamatosan 1983-ig létesített kutakkal bezárólag 1986-ban jelent meg a 11. kötet. A felbecsülhetetlen értéket jelentő munka tovább folytatása a VITUKI feladata lett, bár közkinccsé tétele nem a korábbi módon valósult meg.

Az újabb átszervezéskor 1967-től a Vízkészletgazdálkodási Központ (VIKÖZ) Vízföldtani Felügyeletének vezetője, majd 1981-ig a Vízgazdálkodási Intézet (VGI) főgeológusa. A több mint 30 évi földtani-vízföldtani munkássága során nem csak a napi feladatokat igyekezett megoldani, hanem számos eredményes kutatást végzett a kútkiképzések, a mélységi víztárolók térbeli helyzete és egymással való összefüggésük vizsgálatában.

Szoros szakmai és baráti kapcsolat fűzte *Rónai Andráshoz*, a M. Áll. Földtani Intézet Síkvidéki Osztályának vezetőjéhez és mint szerkesztőbizottsági tag és térképszerkesztő is „Az Alföld földtani Atlasza”-sorozat több területének feldolgozásában részt vett. A 45 publikált tudományos munkából 11 kötet a közel 5000 oldalas artézi kútkataszter. Értékes, mennyiségileg is jelentős munkáját csak következetes, határozott és kitűnő szakmai felkészültségével, mint igazi pedagógus tudta megvalósítani, ami jól bizonyítja, hogy az eredményt elérő jó vezetőnek ilyen tulajdonsággal is kell rendelkeznie.

A sok kitüntetés kiváló munkáját bizonyítja. A kataszter első két kötetének megjelenése után már 1963-ban a Magyar Hidrológiai Társaság elismerése jeléül a „Bogdánfy Emlékéremmel” tüntette ki, 1969-ben pedig az Országos Vízügyi Hivataltól a „Vízgazdálkodás Kiváló Dolgozója” kitüntetést kapta. Kitüntették még a Munka érdemrend ezüst fokozatával is. A Magyar Hidrológiai Társaság a kimagasló Vásárhelyi Pál-díjjal (1983), a Magyarhoni Földtani Társulat a Pro Geologia Applicata (1986) kitüntetéssel, s

legutoljára 2004-ben a Felszín alatti Vizekért Alapítvány az „Ezüstpohár” díjjal jutalmazta. Munkásságának elismerését jelentette az is, hogy a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen öt évig mint meghívott előadó Magyarország vízföldtanát oktatta.

2006. szeptember 24-én hunyt el és a Fiumei úti Sírkertben nyugszik.

Dr. Dobos Irma